

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 20.— Cor.

Pe jumătate an 14.— "

Pe 3 luni . . . 7.— "

Pe o lună . . . 2.40 "

Pentru România și

străinătate:

Pe un an . . . 40.— franci

Telefon

pentru oraș și interurban

Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA

ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-oul 1/a
INSERTIUNILE

se primesc la administrație.

Mulțumite publice și Lov
ieschis costă șirul 20 fil.
Manuscrise nu se in-
napolază.

Testamentul Regelui Carol.

Testamentul meu scris și iscălit de propria mea mână la 14/26 Februarie
1899 în Capitala mea București.

Testamentul meu scris de mine în luna lui Februarie 1899 pentru a fi publicat prin Monitorul, după moartea mea, cu rugămintă ca ultima mea voință și dorință să fie urmată tocmai cum eu-am descris aci de propria mea mână, fiind încă voinic și sănătos.

Având aproape 60 ani, privesc ca o datorie, ca să mă hotărâsc a lua cele din urmă dispoziții. Alcătuind acest testament, gândesc înainte de toate la iubitul meu popor, pentru care inima mea a bătut neîncetat și care a avut deplină încredere în mine. Viața mea era așa strâns legată de această de D-zeu binecuvântată Țară, că doresc să îi las, și după moartea mea, dovezi vădite de adâncă simpatie și de viul interes, pe care le-am avut pentru dânsa.

Zi și noapte m'am gândit la fericirea României, care a ajuns să ocupe acuma o poziție vrednică între Statele europene, m'am silit ca simțământul religios să fie ridicat și dezvoltat în toate straturile societății și ca fiecare să împlinească datoria sa, având ca țintă numai interesele Statului.

Cu toate greutățile pe cari le-am întâlnit, cu toate bănuiclile cari s'au ridicat, mai ales la începutul Domniei mele în contra mea, expunându-mă la atacurile cele mai violente, am pășit fără frică și fără șovăire, înainte pe calea dreaptă, având nemărginită încredere în D-zeu și în bunul simț al credinciosului meu popor. Înconjurat și sprijinit de fruntașii Țării, pentru cari am avut totdeauna o adâncă recunoștință și o vie afecțiune, am reușit să ridic, la gurile Dunărei, și pe Marea Neagră un Stat înzestrat cu o bună armată și cu toate mijloacele spre a putea menține frumoasa sa poziție și realiza odată înaltele sale aspirațiuni.

Succesorul meu la tron primește o moștenire de care el va fi mândru și pe care el o va cârmui, am toată speranța, în spiritul meu, călăuzit fiind de deviza:

„Tot pentru Țară,
Nimic pentru mine!”

Mulțumesc din suflet tuturor, cari au luptat cu mine și cari m'au servit cu credință, și ert acelora cari au scris și au vorbit în contra mea, căutând a mă calomnia sau a arunca îndoieli asupra bunelor mele intențiuni. Trimițând tuturor o ultimă salutare plină de dragoste, rog ca și generațiile viitoare să-și amintească, din când în când, de acela care s'a închinat cu tot sufletul iubitului său popor în mijlocul căruia el s'a găsit așa de fericit. Pronia cerească a voit ca să sfârșesc bogata mea viață, am trăit și mor cu deviza mea, care strălucește în armele României:

„Nihil sine Deo!”

Doresc a fi îmbrăcat în uniformă de general (mică ținută, cum am purtat-o în toate zilele), cu decorațiile de război și numai Steaua României și Crucea de Hohenzollern pe piept. Am rămas credincios religiunii mele,

însă am avut și o deosebită dragoste pentru biserica răsăriteană, în care scumpa mea fiică Maria era botezată. Binecuvântarea corpului meu se va face de un preot catolic, însă doresc ca clerul dela amândouă biserici să facă rugăciuni la sicriul meu, care trebuie să fie foarte simplu. Corpul meu va fi expus în sala Tronului, înconjurat de flori și de verdeață. Rog foarte mult să nu fie cunune, afară de câteva flori naturale, și aceasta numai când înmormântarea mea va fi în lunile florilor, altmintrelea vor fi numai ramuri de brazi. Coroana de oțel, făurită dintr'un tun luat pe câmpul de luptă și stropit cu sângele vitejilor mei ostași, trebuie să fie depusă lângă mine, purtată până la cel din urmă locaș al meu și readusă apoi la palat. Sicriul meu, închis, va fi pus pe afetul unui tun biruit (dacă se poate) la Plevna și tras de 6 cai din grajdurile mele, fără văluri negre.

Toate steagurile, cari au fâlfăit pe câmpiile de bătaie, vor fi purtate înaintea și în urma sicriului meu, ca semn, că scumpa mea armată a jurat credința steagului său și șefului său suprem, care, prin voința lui Dumnezeu nu mai este în mijlocul credincioșilor săi ostași. Tunurile vor bubui din toate forturile din București, Focșani și Galați, ridicate de mine ca un scut puternic a vetrei strămoșești în timpuri de grele încercări, de care Cerul să păzească Țara.

Trimit armatei mele, pe care am îngrijit-o cu dragoste și cărei i-am închinat toată inima, cea din urmă salutare, rugând-o a-mi păstra o amintire caldă.

Doresc ca corpul meu să fie îngropat lângă biserica Curtei de Argeș, reclădită de mine, și care poate deveni mormântul dinastiei române; însă când Capitala regatului va cere ca cenușele mele să rămână în mijlocul iubiților mei Bucureșteni, atunci înmormântarea la Curtea-de-Argeș va fi provizorie, până ce se va clădi un Mausoleu pe o înălțime împrejurul orașului, unde se poate deschide un bulevard (mă gândesc la înălțimea, înainte de biserica Cărmidari, unde se găsește astăzi un pavilion al institutului geografic militar).

Recomand pe regina Elisabeta poporului meu, sigur fiind, că toți Români vor înconjura cu dragoste și credință pe prea iubita mea soție. Am hotărât ca regina Elisabeta să se folosească, cât ea va trăi, da toate veniturile moșilor Broșteni, Sinaia-Predeal și Monastirea, care dau împreună o sumă de patru sute mii lei cel puțin; în cazul că veniturile vor scădea sub suma aci indicată, atunci succesorul meu va complecta ce lipsește. Sper că apartamentele din palatul regal dela București, ocupate astăzi de regina, vor rămâne la dispoziția sa. Castelul Peleş îl hotărâsc ca reședință de vară pentru mult iubita

mea soție. Intreținerea acestei reședințe este în sarcina succesorului meu, căruia las moștenire Castelul împreună cu întreaga moșie Sinaia-Predeal cu toate clădirile și stabilimentele. Moșia mea Broșteni din județul Suceava revine asemenea viitorului rege al României din casa de Hohenzollern. Moșia mea Monastirea din județul Ilfov va deveni proprietatea strănepotului și finului meu, principele Carol al României, din ziua majorității sale; din veniturile acestei moșii însă, nu se poate dispune înainte de moartea reginei Elisabeta. Moșia mea Slobozia-Zorleni din județul Tutova, cumpărată din moștenirea mea părintească, am destinat-o printr'un act deosebit,*) iubitului meu nepot, principele Carol de Hohenzollern; — orfelinatul agricol „Ferdinand” va rămâne neatins pe moșie și întreținut de viitorul rege al României.

Casele și terenurile mele împrejurul Palatului Capitalei trec în posesiunea viitorului rege al României.

Galeria mea de tablouri, tocmai cum este descrisă în catalogul ilustrat al bibliotecarului meu Bachelin, va rămâne pentru totdeauna și deaîntregul în țară, ca proprietate a Coroanei României.

Succesorul meu (Principele Ferdinand al României) va plăti din economiile mele un milion de lei ca dar din partea mea reginei Elisabeta, care poate dispune de această sumă, cum ea va voi. Dăruiesc asemenea șase sute de mii lei nepoatei mele, pricipesei Maria a României, rugând totdeauna ca viitoarea regină să combată luxul, care aduce, prin cheltuieli nemăsurate, atâtea nenorociri în familie.

Hotărâsc ca zestre pentru strănepoata mea principesa Elisabeta a României opt sute mii lei, această sumă va fi depusă în fondurile Statului român la Casa de Depuneri din București și nu poate fi atinsă (nici chiar dobânzile) până la căsătoria sau la vârsta de 21 ani ai tinerei principese.

Prin o bună gospodărie și o severă rânduială în cheltuieli fără a micșora numeroasele ajutoare, cerute din toate părțile, averea mea a crescut din an în an. Veniturile Domeniului Coroanei au contribuit, mai ales, la această creștere, multumită unei administrații foarte bune și prevăzătoare a dlui Kalinderu, care s'a închinat, cu un devotament nemărginit, acestei instituțiuni, devenită așa de folositoare pentru țara întreagă; asemenea credinciosului meu secretar L. Basset, care a condus trebile mele cu atâta circumspecție, că pot dispune astăzi de sume însemnate în folosul scumpei mele României și pentru binefaceri.

Am hotărât dar o sumă de două-sprezece milioane lei pentru diferite așezăminte, noul fondatului și ca ajutoare, în fondurile statului și publice, în acțiuni sau bani; această sumă va fi distribuită precum urmează:

*) Depus la Sigmaringen.

1. La Academia Română șase sute mii lei, capital pentru publicațiuni.

2. La Fundațiunea mea universitară pentru sporirea capitalului șase sute mii lei.

3. La orfelinatul „Ferdinand” din Zorleni, lângă Bârlad, pentru sporirea capitalului cinci sute mii lei.

4. Pentru întemeierea unui internat de fete de ofițeri din armata mea, cu un institut de educațiune cu un învățământ practic (ca Augusta-Stift la Charlottenburg) la Craiova, două milioane lei.

5. Pentru întemeierea unei școli industriale la București (organizarea sa aproape ca aceea dela München) trei milioane lei.

Suma de cinci milioane (pentru No. 4 și 5) va fi depusă în fondurile statului la Cassa de Depuneri; dobânzile vor fi întrebuințate numai la sporirea capitalului până la deschiderea acestor două așezăminte; $\frac{1}{3}$ din capital este pentru clădire, $\frac{2}{3}$ pentru întreținerea lor. Dobânda banilor în timpul clădirii va fi plătită de succesorul meu și terenurile pe cari se vor ridica aceste două institute rog, foarte mult, a le da fără plată.

6. La societatea de binefacere „Elisabeta” pentru sporirea capitalului patru sute de mii lei.

7. La soc. geografică, fondată de mine, trei sute mii lei capital.

8. Pentru surorile de caritate, fondate de regina Elisabeta, trei sute mii lei capital.

9. Pentru întemeierea unui fond spre a veni în ajutorul ofițerilor, cari sunt în strămoare, un milion lei capital, depus în rentă română la Cassa de depuneri; se poate da ofițerilor din armata mea din capital împrumuturi până la 5000 lei cu patru la sută, însă această sumă trebuie să fie înapoiată treptat după 4 sau 5 ani.

10. Pentru întemeierea unui fond cu ajutor pentru studenții săraci cinci sute mii lei, capital depus în fonduri de stat la Cassa de depuneri: în fiecare an dobânzile acestui capital vor fi împărțite între 50 studenți săraci.

11. Pentru burse în străinătate spre a pregăti pe tineri pentru școala industrială ca profesori cinci sute mii lei capital.

12. Pentru biserica națională șase sute mii lei capital, dobânzile vor fi întrebuințate ca ajutor pentru biserici sărace, în reparație sau începute și cari nu pot fi isprăvite din cauza lipsei de mijloace.

13. Pentru cantinele școlare capital trei sute mii lei.

14. Pentru distribuirea la diferite societăți de binefacere și de încurajare, recunoscute ca persoane juridice, cinci sute mii lei.

15. Pentru sporirea capitalului la Cassa de ajutor, înființată de mine, în amintirea a 25-a aniversare a căsătoriei mele 1894, pentru muncitorii rurali în anii de secetă, patru sute mij lei.

16. Pentru biserica catolică din România patru sute mii lei.

17. Pentru biserica protestantă din București, una sută mii lei.

Distribuirea acestor douăsprezece milioane va fi începută numai un an după moartea mea, astfel ca toate dobânzile acestei sume (aproape cinci sute mii lei) să rămână disponibile.

Hotăresc ca acești bani să fie întrebuințați în modul următor:

Intregul personal superior și inferior al Curței Regale, al Casei și Administrației mele, va primi lefii cum sunt prevăzute pentru dânsul în bugetul meu, încă un an întreg după moartea mea, adică 12 luni: suma acestor lefi se urcă aproape la 240.000 lei, restul va fi distribuit astfel, ca pomană pentru săraci:

la București, cincizeci mii lei — la Iași, treizeci mii lei — la Craiova, douăzeci mii lei — la Galați, zece mii lei — la Brăila, zece mii lei — la Ploiești, zece mii lei — la Botoșani, zece mii lei — la Bârlad, zece mii lei — la Focșani, opt mii lei — la Pitești opt mii lei; pentru fiecare celelalte orașe, capitale de județe cinci mii lei.

Dacă milostivirea lui Dumnezeu îmi va dăruia încă câțiva ani, am dorința a prevedea, în codicile, alte legate în folosul Tărei, stăruiesc însă ca acest testament scris de propria mea mână, care conține tot ce doresc astăzi în anul 1899 să fie urmat și executat întocmai cum l'am alcătuit.

Înălțând rugăciuni ferbinți către Atotputernicul ca să ocrotească deapurarea României și să răspândească toate harurile asupra scumpului meu popor, mă închin cu smerenie înaintea voinței lui Dumnezeu și iscălesc cea din urmă

hotărâre a mea; în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh — Amin.

Făcut în București la 14/26 Februarie 1899.

Am scris și iscălit cu propria mea mână acest testament pe două coale formând opt pagini legate cu un fir roșu și am pus sigilul meu.

14/26 Februarie 1899.

CAROL.

Codicil la testamentul meu din 14/26 Februarie 1899 scris și iscălit de propria mea mână în Decembrie 1911.

Hotărâsc încă din averea mea să fie depus un capital de un milion lei în bani sau în renta statului (cu minimum patru la sută) pentru strănepotul meu, Principele Nicolae al României, care se va bucura de dobânda acestui capital din ziua majorității sale.

Asemenea strănepoatele mele Princesele Maria și Ileana a României vor primi fiecare cinci sute de mii lei în bani sau în rentă de stat (cu minimum 4 la sută) a căror dobândă va fi plătită în ziua majorității lor sau când ele se vor căsători.

Strănepoții mei Principele Moștenitor și frațele lui Principele Francisc Iosif de Hohenzollern vor primi fiecare ca dar suma de trei sute mii lei. Asemenea toate rudele mele (cumnate, nepoate, strănepoate, strănepoți) vor primi fiecare un dar, care trebuie să aibă cel puțin un preț de opt sute până la o mie lei.

Doresc, ca toate persoanele cari m'au servit în timpul Domniei mele ca miniștri, adjuțanți regali, funcționari ai Casei regale și prințiere, dame de onoare etc., să primească fiecare un dar, consistând în un obiect de artă, un tablou, o miniatură, un ac, un ceasornic, un inel, etc. Cele din urmă obiecte vor fi luate din cutiile mele cari conțin bijuterii destinate ca daruri.

Fondul de trei sute mii lei, care l-am destinat în anul acesta pentru Universitatea dela Iași, va fi sporită încă cu un capital de trei sute mii lei și întrebuințat pentru un cămin studențesc. În caz că nu s'a cumpărat o casă pentru studenți, atunci o sută mii lei va fi luată pentru îndeplinirea acestui scop. Dobânda dela două sute mii lei va fi pentru întreținerea acestei case.

Colecțiunea mea de arme din Castelul Peleş va rămâne în întregul său acolo ca proprietate a Coroanei României. Această colecțiune are un catalog detaliat.

Moșia mea „Umkirch” situată în Marele Ducat de Baden va primi un capital, ca fond, de trei sute mii lei care să dea un venit de cel puțin douăsprezece mii lei pe an. Acest venit este destinat jumătate pentru binefaceri în folosul satului și jumătate pentru îmbunătățirea acestei moșii și a clădirilor sale. Se poate lua o sumă de optzeci de mii lei pentru aducerea apei în Castel și în sat; suma aceasta va fi amortizată luând de fiecare jumătate trei mii de lei pe an, adică de binefacere și de îmbunătățire și întreținerea Castelului (șase mii lei).

Acest fond, care va purta numele meu, va fi administrat de un comitet, compus din administratorul moșiei, preotul și primarul. El va hotărâ întrebuințarea venitului acestui capital.

Dacă iubita mea soție, regina Elisabeta, este încă în viață ea va primi o sumă de două milioane lei spre a dispune, cum va crede, de acești bani (poate că ea va dori a întrebuința din această sumă, o sută mii lei pentru îmbunătățirea casei sale „Segenhaus” (lângă Neu-Wied).

Asemenea ea va dori să facă legate și donațiuni la diferite fundațiuni înființate de regina.

Strănepoata mea, princesesa Elisabeta a României, va primi încă două sute mii lei capital; astfel zestrea, care am prevăzut-o în testamentul meu din 14/26 Februarie 1899, pentru prințesă, va fi de un milion lei. Venitul acestui capital trebuie să fie cel puțin patru și jumătate la sută.

Iubita mea nepoată princesesa Maria a României va primi șase sute mii lei, sumă de care ea poate dispune cum va crede.

Toată averea mea în bani, acțiuni, obligații, fonduri de stat, după plata tuturor legatelor, va rămâne iubitului meu nepot, principele Ferdi-

mand al României, sumă care, doresc să fie plătită ca capital.

Domnul Basset, secretarul meu, va primi o pensiu de o mie lei pe lună, care va fi plătită chiar dacă el va urma serviciul său lângă moștenitorul meu. Ca un semn al mulțumirii mele pentru serviciile sale, el va primi un legat de o sută mii lei, dacă el va fi încă în viață.

Văduva lui va primi o pensie de șase mii lei pe an. Fiii doctorului Kremnitz vor primi fiecare patruzeci mii lei, ca dar și vor da din această sumă patru mii lei mamei lor, a cărei pensiu de douăsprezece mii lei, dați până acum, va fi plătită până la moartea sa.

Scris și iscălit de propria mea mână.

București, 14/27 Decembrie 1911.

(ss) CAROL.

† Dr. Ioan Mihályi de Apșa

Sighetul Marmației, 15 Oct.

Invaziunea muscălească l'a silit să părăsească biroul său de profotifsc comitatens, ilustrat prin distinsă jurisprudență, punctualitate și corectitate în munca de aproape 50 de ani.

În drumul său de refugiu spre Blaj, în 14 a l. c., a fost așezat spre vecinică odihnă în pământul străin al Gherlei cel mai de seamă român al Maramurșului zilelor noastre; distinsul fruntaș între fruntașii „nației noastre”.

În „tara lui Pap Simon”, a parvenitismului, a renegatismului și a egoismului cinic, în această mocirlă socială s'a ridicat Dr. Ioan Mihályi de Apșa ca un munte de marmură, puritan și curat. Când numele de „domn” ajunsese sinonim cu al „belitorului” — tărănimea setoasă de dreptate intra la „domnul nostru, la lăncu Mihályi” ca în biserică. 50 de ani a fost avocatul cel mai cinstit al țărâniei, propteala cea mai puternică a intereselor românești la comitat. În afacerile administrative, composorale și urbariale a fost neîntrecut specialist. Ca președinte al composoriatului din leud a luptat din răsuputeri ca să apere și conserve pentru nevoile viitorului averea strămoșească, răvnită de lăcomia surtucarilor și păcatele unei „nații” tulburată în mentalitatea sa prin poava semită.

Alături de marele Mihail Pavel și unchitul său Iosif Man a luat parte activă la organizarea culturală a Maramurșului năpădit de buruienile trecutului slav. A fost primul casier al „Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român din Maramurș” — până la moarte apoi juriconsultul ei. Casele cu cari se mândrește „Asociațiunea Maramurșană” s'au clădit la îndemnul și sub supraveghierea lui Dr. Ioan Mihályi. În comitetul „Asociațiunii” a fost singurul om cu vederi largi, cu răvnă pentru o activitate într'adevăr culturală, în locul somno-roaselor adunări anuale. Însă nu a fost înțeles. La inițiativa lui s'a constituit casina română ca să moară mai târziu de boala indiferențismului cultural român al generației următoare.

Pentru recunoașterea drepturilor limbii române la comitat a luptat în tinerete profotifscul Dr. Ioan Mihályi și a reușit să o întroneze ca limbă protocolară.

Tot profotifscul „erei lui Rosner” a luptat în prima linie contra proiectului de lege școlar al lui Berzeviczy și a reușit să impedeze „votul de incredere” cerut spre lierare dela „mamelucii”. În chestia națională nu a cunoscut trică ori terghiversări — a rămas dârz și neînduplecat, gelos de drepturile nației sale. Vrednic boier din sâmbânța lui Bogdan.

După despărțirea de biserica ruteană ca prim curator a lucrat la organizarea parohiei române din Sighet. Dacă avem acolo o biserică pompoasă, casă parohială vrednică pentru vicariat și școală română, — acestea sunt roadele ostenețelor „domnului lăncu Mihályi”.

Ca să uite năcazurile prezentului în orele sale libere a străns vechile monumente de artă populară, bisericăscă; „dunațiile”, a șters colbul de pe ele și ne-a surprins cu „Diplomele Maramureșene”, premiat de Academie și-a făcut intrarea ca membru corespondent în aeropagul învățaților români. Al doilea volum e în manuscris. Iar mare material inedit de diplome as-

mpătă mâni învățate. Casa sa, un adevărat zeu național, a fost deschisă tuturor Românilor.

De acolo au pornit sfaturile și îndemnul lui. Acolo s'au adăpostit artiștii și învățații din țara noastră, Iosif Vulcan, N. Iorga, etc. În anul 1880 a făcut splendidă primire „Societății pentru fond de teatru român”, fiind ca un aranjator sufletul serbărilor. Bătrânii cu ei își aduc aminte de ele, de „Arvinte și Peștea” lui Alexandri, de balul român, de romani și călușeri etc.

La mișcările politice-bisericești a luat parte activă de fruntașii neamului, ca anteluptător al autonomiei pentru biserica unită. În anul 1911 a prezidat în Budapesta conferința frunțașilor bisericești gr. cat. române, unde s'a hotărât ținerea meetingului de protestare din Albuluia contra episcopiei de Hajdudorogh.

A prezidat adunarea de constituire a băneșilor „Maramureșana”, a despărțământului Sighet al „Astrei”. A stat în fruntea tuturor mișcărilor românești fără să-l geneze poziția sa de funcționar. Căci, românismul său se hrănea din izvorul bogat al culturii naționale, din fântâna dătătoare de viață a trecutului falnic. A rămas Șoim până la moarte...

Dumnezeu să-l odihnească, iar viața lui să strălucească ca exemplu generațiilor viitoare, vădind un viitor mai bun, viitorul visat de marele repausat. — C.

In ajunul războiului ruso-turc.

— Rusia amenință cu desființarea Turciei —

„Prima lovitură de tun în Marea Neagră sau în Caucaz va fi salutul de înmormântare al Turciei”.

(Oficiosul rus „Golas Moscova”.)

Ziarul „Golas Moscova”, oficiosul guvernului rusesc ce apare în Moscova, ocupându-se de închiderea Dardanelor, scrie următorul articol de fond, a cărui semnificație credem că nu va scăpa nimănui.

„Inchiderea bruscă a Dardanelor, fără vre-un motiv plauzibil și întemeiat din partea înaltei Porți, constituind fără îndoială, o nouă provocare destul de îndrăznească, la adresa puterilor din tripla înțelegere, va degenera cu siguranță cât de curând într-un conflict armat, cu consecințe incalculabile de dezastruoase pentru Turcia.

Declarațiunea autorizată și energică în același timp, făcută de ambasadorul rus din Constantinopol marelui vizir, în numele tuturor alicărilor noștri și în care se arată că tripla înțelegere, nu mai este dispusă să tolereze provocările continue ale Turciei, — pune la cale de Germania, — e un indiciu destul de serios, că războiul căutat atâta timp de Turcia, e pe punctul de a izbucni.

Și, în adevăr. Mai este oare posibil o prietenie cu Turcia, când această țară prin măsurile agresive luate în ultimul timp intenționează să lovească în cele mai vitale interese ale triplei înțelegeri. Credem că nu! Ceva mai mult avem convingerea nestrămutată, că închiderea Dardanelor, va fi ultima picătură ce va umple paharul răbdărei noastre. Pentru tripla înțelegere e notoriu astăzi că Turcia e o simplă jucărie în mâinile Germaniei pentru a face sânge rău Rusiei”.

„Turcia trebuie să știe însă, că acest joc periculos o va costa existența și că închiderea Dardanelor, începutul sfârșitului trist ce o așteaptă de atâta timp deoarece ar fi o pură nebunie, ca conducătorii imperiului otoman să albească un moment credința, că într-un eventual război ruso-turc, Rusia va fi învinsă.”

Numai orbeala fanatică a lui Enver-Pașa poate concepe aceasta.

Actul final al tragediei imperiului otoman, va începe în curând. Prima lovitură de tun, pe Marea Neagră, sau la granița noastră dela Caucaz, va fi salutul de înmormântare pentru totdeauna a Imperiului otoman, dispărând acoperit de rușine și norolu.

La ajutorul Germaniei, Turcia nu se poate aștepta niciodată, pentru că nu este departe momentul, când împărăția caizerului se va afla în fața întregii coaliții Europene.

Și rezultatul unei asemenea lupte, nu se mai poate discuta. Turcia va înceta dar, să mai existe ca stat independent.”

Constantinopol. — Ziarele otomane anunță că de câteva zile ambasada rusă din Constantinopol își transportă în cea mai mare grabă arhiva la Odesa. Deasemenea și-au împachetat arhivele și ambasadele franceză, engleză și greacă, fiind gata a le imbarca pe primul vapor cu destinația pentru Rusia.

Comentând aceste preparative ale ambasadelor triplei înțelegeri, ziarele turcești sunt unanime în a recunoaște, că o rupere de relații cu aceste țări e mai mult ca iminentă, cu atât mai mult, cu cât toți supușii lor au părăsit Turcia.

Patriarhul ecumenic din Constantinopol a fost invitat în mod confidențial de către guvern, să părăsească cât de curând Turcia, deoarece avându-se în vedere tensiunea de raporturi turco-eleene, care amenință să degenereze într-un război, înalta poartă se va vedea nevoită al expulza.

Această invitațiune a făcut o enormă impresie în lumea diplomatică de aici.

Flota rusească din Marea Neagră a plecat spre Bostor. Relativ la această mișcare a flotei rusești primim următoarele știri:

Constanța. — O escadră rusească compusă din 10 vase mari și 8 vase mici au evoluat zilele acestea în largul portului Constanța la 4—5 mile depărtare. Această escadră rusească s'a îndreptat spre sud. Escadra rusească s'a îndreptat spre Bostor.

Intreaga flotă rusă din Marea Neagră se compune din următoarele puternice unități:

7 cuirasate mari: Ion Kotost, Jenstafi, Pantelimon (fost Potemkin), Rostilof, Tria Svla Titelia (cele trei fecioare), Pobie Donosetz-Sinope, Cei 12 Apostoli. Cruciaștoarele: Kogul Pamiot, Marmatia. Canonierele: Donetz, Terez, Cubanetz, Uroletz. Contratorpiloarele: Buranov, Șestakof, Sachem și Szazarene. Alte 13 contratorpiloare sunt gata de luptă și 9 submarine.

In urma închiderii Dardanelor se știe că comunicația Rusiei cu occidentul european și cu Statele-Unite a fost complet întreruptă, drumul prin Baltica fiind deasemenea întrerupt.

Lista bolnavilor și răniților.

- Gligorie Ciuciu, din Mircovăț (comit. Timiș), corporal, reg. de honv. 8, împușcat în falca din dreapta.
- Ioan Borca din Mircovăț, reg. de inf. 43 în Bis.-Albă, împușcat în palma stângă.
- Pavel Adam (Socolar), reg. de honv. 8, Lugoj; împușcat în spate, partea dreaptă.
- Romul Bublea, Balint, reg. de honv. 8, Lugoj, împușcat în degetul dela mâna stângă.
- Ioan Juca, (Cuptore), reg. de honv. 8 Lugoj, împușcat în piciorul stâng.
- Nicolae Beta (Crașova), reg. de honv. 8 Lugoj, împușcat în piciorul stâng.
- P. Găina, (Șopotul-vechiu), reg. de honv. 8, Lugoj, împușcat în pulpa piciorului drept.
- Iosif Coșcican, reg. de honv. 8, Lugoj, împușcat în pulpa dreaptă.
- Miloș Sardonovici (sârb din Cușici), reg. de inf. 61, Timișoara, frânt piciorul drept în genunchiu.
- Giura Rubitz (sârb din Nagylajosfalva), reg. de inf. 29, Becicherec, împușcat în palma dreaptă.
- Achim Mărinca (Barbos), reg. de honv. 8, Lugoj, împușcat în piciorul drept.
- George Inisconi (Margine), reg. de honv. 8, Lugoj, împușcat în partea dreaptă la cap.
- Dimitrie Todor (Dobrești), reg. de inf. 43, Caransebeș, împușcat în degetul cel mare dela piciorul drept.
- Dionisie Crâsta (Cutina), re. de inf. 43, Caransebeș, împușcat în mâna dreaptă.
- Serafim Marta (Căprioara), reg. de honv. 8, Lugoj, împușcat în mâna stângă.

16. Sava Cicescu (Rudna), reg. de inf. 29, Becicherec, împușcat în talpa piciorului drept.

17. Alexandru Crișanu (Doloave), reg. de inf. 29, Becicherec, împușcat în piciorul drept prin două locuri.

In spitalul de rezervă din Jombolea.

- Iosif Cioclodă, reg. de inf. nr. 43 com. 5, din Lapușnic, rănit la mâna stângă.
- Ilie Babău, reg. de inf. nr. 43, com. 7, din Verendin, rănit la mâna stângă.
- Petru Mișu, reg. de inf. nr. 43, com. 1, din Cornereva, rănit la mâna dreaptă.
- Avram Maleta, reg. de inf. nr. 61, comp. 6, din Coștei, rănit la mâna dreaptă.
- Valeriu Boraciu, reg. de honv. nr. 7, comp. 3, din Varadia, rănit în partea dreaptă la piept.
- Petru Popuța, reg. de honv. nr. 7 comp. 7, din Bulz, rănit la mâna dreaptă.

- Păteș Todor, reg. inf. 37.
 Pavel Sigismund, zugsführer, reg. inf. 37.
 Pelle Ioan, sergent, reg. 37.
 Petric Petru, reg. infanterie 85.
 Petrilă Augustin, căprar, reg. inf. 37.
 Petril, regimentul de infanterie 37.
 Popa I. Ioan, reg. inf. 37.
 Popa II. Ioan reg. inf. 37.
 Popa Nicolae, reg. inf. 37.
 Popa Todor, res. reg. inf. 37.
 Popovici George, reg. inf. 85.
 Popuș Ioan, reg. inf. 37.
 Părcălab Mihai, reg. inf. 62, comp. 4.
 Puie Petru, res. reg. inf. 37.
 Puntea Petru, reg. inf. 62, comp. 4.
 Pup, regimentul inf. 37.
 Pușchiță Nicolae, res. supl. reg. inf. glotași 8, comp. 3, bat. 9.
 Radici Ștefan, reg. infanterie 86, comp. 9.
 Raichi Ioan, din Lippakeszi reg. inf. 33.
 Roman Ioan, zugsführer, reg. inf. 37.
 Rus Vasilie, reg. inf. 37.
 Rus Matei, reg. inf. 62, comp. 1.
 Sandra Ioan, res. reg. inf. 37.
 Sas, reg. de infanterie 37.
 Șipos Todor, regimentul inf. 37.
 Stanca, regimentul de infanterie 37.
 Ștefan Fulitiu, reg. inf. 62, comp. 4.
 Stădeșan Ioan, serg., reg. inf. 33, comp. 14.
 Sala Todor res. reg. inf. 37.
 Sărac Vasilie, reg. inf. 37.
 Sărac Grațian, res. supl. reg. inf. 37.
 Sărb Nicolae, reg. inf. 37.
 Stanca Ilie, res. reg. inf. 37.
 Sturț George, reg. inf. 37.
 Suciac Iosif, res. zugsführer, reg. inf. 37.
 Tăgădvan George, reg. inf. 37.
 Tărcăieș Toma, reg. inf. 37.
 Tătar Petru, reg. inf. 37.
 Tău, regimentul de infanterie 37.
 Tițvan Dumitru, reg. inf. 37.
 Truța Alexandru, reg. inf. 62.
 Turghian Ioan, sergent, reg. inf. 62.
 Turcus, regimentul de infanterie 37.
 Ungur Ioan, res., reg. inf. 37.
 Vaida George, reg. inf. 62, comp. 1.
 Varivoda Ioan, reg. inf. 85.
 Vlad Gavril, căprar, reg. inf. 62, comp. 1.
 Vlad George, res. reg. inf. 85.
 Vană Pavel, reg. inf. 68, comp. 16.
 Jiga Mihai, serg., reg. inf. 37.
 Jila Gavril, res. serg., reg. inf. 37.
 Jorjică Mihai, trâmbitaș, reg. inf. 62, bat. 1.
Prinși:
 gyoros, reg. 8 de inf. comp. 3.
 Barbu Iacob, res. supl. din Bogorfalva reg. 8 de inf. de glotași, comp. 3.
 Bornuș Ilie res. supl. din Csernahéviz născ. 1879, reg. 8 de inf. de glotași comp. 3.
 Dugalia Petru, res. supl. din Körpa (Caras-Severin) născ. 1879, reg. inf. 8, comp. 3, bat. 9.
 Dupcea George, ordonantă, din Vinga (Timiș) născ. 1892, reg. inf., 33 comp. 13.
 Fiat Teodor, res. supl. din Nagylankas, născ. în 1877, reg. inf. 8, comp. 3, bat. 9.
 Froai Mihai artilerist din Semlac (Arad), născ. 1891, reg. art. căl. 7, bateria 1.
 Găitin George, res. supl. din Petresfalva. (Caras-Severin) născut 1879, reg. inf. 8, comp. 3.
 Comea Nicolae, zugsführer din Caransebeș n. 1879, reg. inf. 8, comp. 3, bat. 9.
 Nestor Ilie, res. supl. din Neramogyoros (Caras-Severin) născ. 1877, reg. inf. 8, glot. comp. 3. batalionul 9.
 Stoicevici George, res. supl. din Neramogyoros (Caras-Severin) n. 1876, reg. inf. glotași 8, comp. 3, bat. 9.
 Stolnici Constantin, res. supl. din Szinecze (Caras-Severin) născ. 1876, reg. inf. glotași 8, comp. 3, bat. 9.

La moartea regelui Carol.

Doliul României.

D. I. Procopiu, preș. „Sindicatului ziaristilor”, a adresat următoarea telegramă:

M. S. regina Elisabeta

Sinaia.

Sindicatul ziaristilor, înainte de a ridica ședința adunării generale în semn de doliu pentru marea nenorocire care a lovit pe toți Români, mi-a dat dureroasă însărcinare de a prezenta M. Voastre, Augusta noastră prezidentă de onoare, respectuoasele și profundele sale sentimente. „Mama răniților”, Ea însăși răpită a doua oară în tot ce a avut mai scump, în Ființele de care era legată prin toate fibrele sublimului său suflet, apare țarei și mai mare în aureola durerii sale. Suferința reginei Elisabeta care e și suferința țarei noastre stabilește o nouă legătură între țară și M. Voastră.

Mângâiere nu vă pot da oamenii oricât de adânci și sincere ar fi sentimentele lor, M. Voastră o va găsi în marea inimă, în genialul ei spirit, care pătrunde taina lucrurilor și în glorioul patrimoniu lăsat de Ilustrul Vostru Soț.

Ion Procopiu.

Academia Română a trimis următoarea telegramă:

Majestății Sale regelui,

Academia Română, întrunită în ședință extraordinară, roagă prea respectuos pe Majestatea Voastră, Protectorul și Președintele de onoare al acestei instituțiuni de cultură națională, să binevoiască a primi omagiile sale de adânc devotament, cu urarea ca atotputernicul să hărăzească Majestății Voastre o lungă și glorioasă domnie întru fericirea și înălțarea neamului românesc.

Să trăiți, Sire! Trăiască Majestatea Sa Regina! Trăiască Augusta Dinastie!

Președinte, dr. C. I. Istrati.

„Liga culturală” a adresat următoarea telegramă M. S. regina Elisabeta:

„Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor a admirat în regele Carol I pe desvoltătorul forțelor pe care toți idealistii naționali își întemeiază astăzi speranțele lor.

Domnia Lui a solidarizat munca națiunii și a unificat sentimentele și ideile politice naționale. El a pus bazele gloriei viitoare.

Păstrându-I cu recunoștință amintirea acestor merite neperitoare, Liga roagă pe Majestatea Voastră să credeți că de această recunoștință și admirație nu poate despărți ființa, care la virtuțile Lui militare, a adăugat gingășia și bunătatea”.

Doliul curților străine. — Strălnăratea și moartea regelui Carol.

Londra. Regele a ordonat un doliu al Curții de două săptămâni pentru regele Carol. (Reuter).

Copenhaga. — Curtea a luat un doliu de trei săptămâni pentru regele Carol.

Niș. — Curtea Serbiei a decis să ia un doliu de 2 săptămâni cu ocaziunea morții regelui Carol, moarte care a îndoliat ambele țări. (Presbureau).

Petrograd. — Cu prilejul morții regelui Carol al României, Tarul Nicolae a ordonat un doliu de Curte de 21 zile. (Vestnik).

Atena. — Doliul curții regale pentru moartea regelui Carol a fost fixat la o lună.

Un decret regal ordonă doliul pentru armatele de uscat și de mare în memoria defunctului rege, suveran al unui stat frate de arme. Doliul, care începe astăzi, va dura până în ziua înmormântării. (Agenția ateniană).

Roma. — Monitorul Oficial anunță că regele a ordonat un doliu al curții de cincisprezece

zile începând dela 12 (10) cu ocaziunea morții regelui Carol. (Stefani).

Sofia. — Curtea bulgară a luat doliu pentru două săptămâni cu ocaziunea morții regelui Carol al României. (Agenția bulgară).

Londra. — Ziarele exprimă vii condoleanțe cu ocaziunea morții regelui Carol. „Times” într-un articol de fond intitulat: „Un rege mare” descrie opera întregii sale vieți jertfită pentru desvoltarea României. Face elogiul diplomației române în timpul războiului balcanic.

„Daily News” relevă că armata română este probabil cea mai puternică în peninsula, ceea ce ar trebui să fie o puternică considerațiune pentru Turcia.

„Daily Chronicle” spune: E cu puțință, că după moartea regelui Carol care s'ar fi opus la participarea României la război... bărbații de stat români să-și poată schimba punctul de vedere.

„Daily Mail” spune: Moartea regelui Carol este un eveniment internațional care poate atrage urmări grave. (Reuter).

Sofia. — Oficiul „Narodni Prava” relevă înaltele calități ale regelui Carol, serviciile sale nepretuite pentru ridicarea României și declară că națiunea bulgară întreagă împărtășește durerea Curții regale și națiunii române. Cu moartea regelui Carol Bulgaria pierde pe un binefăcător al ei. Marele defunct părăsește țara lui fericit că i-a asigurat prosperitatea.

Asociindu-ne, zice ziarul, la doliul României, credem că amintirea luminoasă despre regele Carol în fața căreia ne închinăm profund va fi garanția sincerității mutuale între națiunea română și cea bulgară. (Agenția bulgară).

Roma. — Cu toate evenimentele războiului, presa italiană continuă să consacre coloane întregi morții regelui Carol și suirii pe tron a regelui Ferdinand, publicând portretele familiei regale și reproducând comentarii simpatice pentru România, din presa străină a tuturor țărilor. Presa italiană este unanimă a se asocia la doliul României și a releva amicitia profundă dintre cele două țări. — (Stefani).

Londra. — Sir Arthur Walsch, maestru de ceremonii, a făcut o vizită la legațiunea României, spre a exprima ministrului României condoleanțele regelui George, cu ocaziunea morții regelui Carol. Multe alte persoane notabile s'au dus să se înscrie la Legațiune. — (Reuter).

Viena. — Ziarele de dimineață publică articole necrologice călduroase despre regele Carol. „Fremdenblatt” scrie că regele Carol a fost unul din suveranii cei mai de seamă din Europa. Ceea ce regele defunct a făcut pentru România în domnia sa de 48 ani, este demn de admirațiune; el lasă o țară consolidată și înfloritoare, care a profitat de toate achizițiile civilizației moderne, bucurându-se de o mare autoritate în lume și în special în Balcani, unde România a aruncat chiar acum în urmă autoritatea ei în balanță în favoarea ordinii și a păcii. Iată rezultatul muncii regelui Carol. Pretutindeni se recunoaște strălucitele calități de cugetare și minte ale defunctului, bunătatea sa, activitatea sa neobosită și adâncile lui cunoștințe. Nu s'ar putea însă desăvârși portretul suveranului defunct al României fără a se aminti de regina Elisabeta, model de soție și de mamă, poeta mult apreciată, Carmen Sylva. Impreună cu regina poetă plânge poporul românesc. Casa regală, întreaga Europă și în special Austro-Ungaria, care pierde în defunctul rege un prieten sincer. Regele Carol a închis ochii cu conștiința de a fi dat opere sale o bază căreia nimeni nu va aduce atingere în viitor.

Aceasta este frumoasa moștenire pe care regele Carol a lăsat-o succesorului său.

Roma. — Moartea regelui Carol a produs o impresiune de adâncă părere de rău. Ziarele din Roma publică articole necrologice și portre-

tele regilor Carol și Ferdinand; ele relevă nobila viață a suveranului consacrată binelui României; comentariile lor sunt inspirate de simțăminte de vie admirațiune pentru rege și de simpatie călduroasă pentru România.

„Giornale d'Italia” zice: Regele Carol moare ca papa Pius X victimă a conflagrațiunii europene; inima bătrânului și înțeleptului rege s'a frânt.

„Tribuna” amintește opera regelui Carol căruia țara îi datorește organizarea unei armate admirabile; acel ziar trimite succesorului său urările sincere ale Romei mume pentru binele poporului român.

„Vita” exprimă simpatia italienilor pentru România deplângând pe regele Carol care i-a făurit independența și prosperitatea.

„Popolo Romano” zice că moartea regelui Carol a impresionat dureros Italia dat fiind legăturile de simpatie și de afinitate de rasă precum și din înaltă considerațiune de care regele Carol se bucura pe lângă sferele diriguitoare italiene.

Discursul dlui Venizelos.

Atena. — Știrea anunțând moartea regelui Carol a făcut o profundă impresie în toată țara.

D. Venizelos a rostit la Cameră următorul discurs:

„Domnilor, cu cea mai profundă durere împărtășesc Camerei știrea morții regelui României. Națiunea amică nu plânge numai pe cel dintâi suveran ce a avut dela independență, dar și de asemenea un mare rege. În adevăr Carol I al României, după ce acum aproape 50 de ani s'a urcat pe tronul unui principat cu viitor internațional nesigur, reuși să ridice România la rangul înalt pe care-l ocupă actualmente, desvoltând într'un mod admirabil resursele ei. Dânsul a pus țara sa în situația înaltă pe care o ocupă azi, după cum a dovedit participarea ei la ultimul război balcanic și inițiativa în încheierea tratatului de pace dela București.

„Sânt sigur, domnilor, că Grecia întreagă împărtășește profunda durere încercată de națiunea amică, căci tot ceea ce atinge pe Români, de care sântem atât de strâns legați, orice durere și orice bucurie, nu poate să nu aibă o vie repercusiune în sufletul poporului grec.

„Dar chiar fără motivele cari fac atât de sinceră participarea noastră la acest doliu, virtuțile personale ale regelui defunct, care s'a arătat atât de mare în război ca și în pace, ar justifica pe deplin de ce ne inclinăm cu respect înaintea rămășițelor lui.

„Cred că sânt interpretul sentimentelor Camerei propunând ca ședința să fie ridicată în semn de doliu și prezidentul Camerei să fie rugat să transmită Senatului și Camerei române condoleanțele membrilor parlamentului grec.”

Ședința a fost apoi ridicată. (Agenția Orientală).

Întreaga presă rusească dă o însemnătate excepțională morții regelui Carol, din punctul de vedere al politicii internaționale.

Ziarul „Rieci Leading”, amintește cinstea, statornicia și credința defunctului rege, care a făcut țara lui o putere de care trebuie să se țină socoteală. Bazele politice sale a făcut din România în cursul anului trecut arbitru păcii în Balcani, rol, care va fi eventual accentuat prin greșelile politice ale altor țări balcanice.

„Rieci” spune că fiecare trebuie să se plece în fața acestui mormânt de curând deschis.

Aceiaș ziar a publicat două lungi articole scrise de profesorul Palinkoff despre regele Carol.

„Novole Vremia” relevă noblețea sufletului regelui Carol și spune că a contribuit în mod puternic la progresarea culturii României.

„Birjevya Viedomosti” amintește activitatea defunctului rege, facultățile sale eminente și arată că România îi datorește buna stare a finanțelor sale și armata sa exemplară, ale cărei merite au fost cunoscute în războiul dela 1877.

„Petrogradski Curier” zice că regele Carol a fost personalitatea cea mai de seamă în istoria liberării popoarelor balcanice de sub jugul turcesc. (Westnik).

Condoleanțele Camerei italiene.

Camera deputațiilor din Roma fiind închisă pe timpul vacanțelor, d. Marcora,

președintele ei, a adresat marchizului din San Giuliano, ministrul de externe, telegrama următoare:

Tâlmăciu credincios al sentimentelor celor mei, rog pe E. V. să binevoiați a transmite Majestăților Lor regelui, reginei și reginei văduve, întregii familii regale, ca și camerei române, părerile de rău cele mai adânci ale adunării electivice italiene pentru moartea M. S. regelui Carol, drept primos de slavă amintirii suveranului înțelept și bun și drept mărturie corală a sentimentelor de prietenie cari leagă țara noastră de nobila națiune română.

Ministrul di San Giuliano a telegrafiat baronului Fasciotti, ministrul Italiei în București încercându-l să aducă această telegramă la cunoștința Majestăților Lor regelui, reginei, reginei văduve a României, președintelui camerei române și guvernului român.

Condoleanțele ministrului de externe Italian San Giuliano.

D. Em. Porumbaru, ministru de externe, a primit următoarea telegramă dela marchizul San Giuliano, ministru de externe al Italiei:

Cu cea mai dureroasă emoțiune guvernul și poporul italian au aflat trista știre a morții augustului și gloriosului Suveran care va lăsa în urmă o urmă neștersă.

Tot ce atinge națiunea românească atinge și națiunea italiene care simte adânc legăturile și asemănarea intereselor ce le unesc. Istoria a probat, că fiica sa este vitează și tenace apărarea civilizației latine la gurile Dunărei.

Primiți, vă rog, Excelenței, condoleanțele și ale guvernului regal, și prezentați-le M. regelui Ferdinand, Augustei Sale familiei regale, odată cu urările mele cele mai călduroase pentru prosperitatea Augustului Suveran și a țării națiuni românești.

Pe pe câmpul de război.

Oct. 1914.

Mult stimat dle redactor!

După mai multe zile de lupte, la cari am avut și eu ocazia să iau parte, azi suntem retrași, din ceva cauză care nu Vo pot numi, peste graniță, unde de câțiva zile avem repaos. Se înțelege, timpul liber este dat pentru aducerea în ordine a diferitelor lucruri care s'au striccate sau pierdute pe câmpul de luptă. După decursul luptei Vaș putea face un raport. Vă da prea mult material. De aceea pentru astăzi vă amintesc pe scurt că, peste tot, înălțămii noastre luptate foarte brav. Am văzut la un atac de baloanță Dunaiowo (in Galiția) — în 27 August n., am s'au repezit al noștri asupra Rușilor, cu toate că erau cel puțin șase pe unul de al noștri. Ai înfigeau baioneta cu țevă cu tot în Ruși. Apoi unul de „Ura!” al nostru a pus pe dușman pe fugă. Este că acesta avea mult mai multe forțe decât terenul încă îi era favorabil, căci dușmanul se lupta pe pădure foarte mare, pe când ai noștri erau pe deschis, și încă din vale către deal. Este că Rușii luptă mai mult în pădure. Este interesant, că Rușii când fug aruncă totul de pe ei numai armele și munițiunea ci chiar și pantalonetele (boconcii) etc.; se lasă numai în cămașă alba și pantalonii albi. La asta am fost martor de câteva ori. Regimentul nostru întreg. Rușii au mare noroc, au foarte mulți. Vin ca puvoiu și nu caută pierce în noi. De pușcat împușcă rău; muniția lor e mai rea decât a noastră.

Cum spusei, numărul lor e foarte mare... și permite cenzura să vă scriu mai mult și nu se știe și astă scrisoare va ajunge în mâna dv. Cu siguranță ar fi foarte de dorit ca părinților noștri și celor din care facem parte să le vină cât mai curând știri despre faptele vitejilor lor fii!...

Și vă amintesc aci dovada de recunoștință față de unele persoane din regimentul nostru 63 pentru bravură militară dovedită în luptă.

Am fost decorați cu *medalia de aur cl. I.*: serg.-major Urs dela mitraliere și serg. din ștab Pavel Urs cu *medalia de argint cl. I.*: serg.-maj. din ștab Geor. Iodea, serg. major Emil Domide, subofiterul Dr. Huss, comp. 16; cu *medalia mică de argint*: serg. Basiliu Cernucan, caporal Ioan Suster, cadet Rudolf Schneider, sergentul Ioan Băloii, cari au fost avansați la rangul de sergenți, — medic. Emeric Hajnal, sergent-major gornist Augustin, frunțașul Dumitru Toma, frunțașul Bern-

hardt I. Numeroși subofiteri au fost avansați la rangul de sergenți, apoi numeroși soldați de rând au fost avansați de frunțași și subofiteri (la compania mea am 6 caporali și 4 frunțași, avansați din soldați de rând).

Dintre ofiterii reg. 63 au fost decorați cu *crucea pentru meritul militar*: căpitanii Dominic Loss, Johan Heinrich, Vincent Depauscheg, Pompei Bărsan, Eugen Strinovici, Ștefan Hedrich și sublocotenentul Eduard Groger.

Apoi, regimentul nostru a fost lăudat în scris — în ordinul de zi — și verbal de d. comandant de divizie pentru *ținuta bravă în fața dușmanului și pentru disciplina în marș*. Deosebit a fost lăudată de d. comandant de divizie *compania 16 a reg. 63*.

Astea toate vorbesc, cred, destul de limpede despre meritul și puterea soldatului român. Apoi, mai sunt alte sute și mii de fapte de ale noastre pe cari le-au văzut ofiterii cu ochii lor...

De voi rămânea în viață, mă voi întoarce cu suvenirii bogate. Grămezile de morți căzuți unii peste alții pe câmpul de luptă, pare că le văd tot înaintea mea. Apoi câte un spital de câmp, unde, după puțină și timp, mi-am cercetat frații de arme suferinți mângându-i cu vorbe dulci, alte lucruri îmi lipseau de tot și mie, ba câte o veste din țară găsită în „Românul” și „Libertatea”, cari deși cu mari întârzieri, dar ne fac mare bucurie.

N'am să uit niciodată cum într'un spital de câmp am plâns de mila unui soldat rus rănit și prins de către ai noștri. Era, sârmanul, Român din Basarabia. El lăsă acasă soția și 3 copii. Vorbea bine românește. Dar se văita mereu de dureri, căci avea o rană mare: un glonț de pușcă i-a intrat prin urechea stângă, apoi i-a trecut prin nas în obraz. Era foarte trist, sârmanul, că suntem chemați în luptă frate contra fratelui. El mi-a spus multe lucruri frumoase și însemnate, dar acum nu-i timpul să le arătăm în public.

După cum am zis mai sus, nu-mi permit împrejurările să vă scriu nici măcar a suta parte din câte mi-au văzut ochii, le păstrez însă în minte și pe cari nici pe patul de moarte nu le voi uita.

Gh. I. T.

sergent major de ștab.

On. dle redactor!

Mă aflu bolnav într'un spital din orașelul Nevesinje — Herțegovina — jertfa unui marș forțat. O telegramă laconică din „Bosnische Post” (Sarajevo) ne vestește moartea regelui Carol. Nu pot da crezământ grozavei știri, dacă totuși ar fi adevărată, vă rog câțiva numerii ai „Românului” din acel dureros incident.

— Ce vremuri de bejenie pe aici! Musulmanii sunt buni patrioți, ne primesc cu brațele deschise și toți numai cari sunt capabili de a prinde arma, se înrolează de voluntari, luptând cu succes contra bandelor de comitații. De sine înțeles, că ura acestor din urmă se descarcă amar asupra bieteii populației turce. Adeseori întâlnim convoaie de refugiați din ținuturile expuse invaziei. Câtă mizerie!

Care primitive exclusiv din lemn, fără vre-un cui de fer, măcar, trase de câte o pereche ori două de boi suri, fumurii, cu puțin mai mari decât caprele pe la noi. Pe aceste sunt îngrămădite rufe, în mare parte de lână, vase de lemn, copii mai mici, urmași de femei, moșnegi, turme de oi și capre. Bate un vânt aspru cu nămeți, piscurile dealurilor sunt acoperite cu zăpadă și bieții pribegi amorțiți de frig și foame se târăse greoi tot înainte spre îndepărtatul nicăiri.

Avem un început de iarnă frumos și nu departe de aici, unde umblasem, pe litoral, laurul și smochinul se desmiardă vesel în atmosfera bine încălzită de curentii Mediteranei.

Nevesinje, 13 Oct. 1914.

Tr. M. inv.

Războiul.

Rusia respinge nota Persiei.

Constantinopol. — Persia a adresat o notă Rusiei pretinzând ca să-și retragă trupele concentrate la Azarhajan. Rusia a respins nota Persiei, ceace va provoca de sigur un conflict armat.

Germanii au ocupat Ostende.

Berlin. — Agenția Wolff anunță: Dela statul major se comunică: Trupele noastre au ocupat în 14 cor. Brügge, iar în 15 Ostende. Atacul Francezilor îndreptat din Reims s'am respins. In comunicatele oficiale franceze se afirmă, că trupele franceze au avansat în diferite puncte, ca la Berry au Bac, dela Reims spre nord și apus. Știrile aceste nu corespund însă adevărului. — (Biroul de presă al guvernului).

Rușii evacuiază Lembergul.

Berlin. — (Cenzurată). — „Berliner Tagblatt” anunță din Viena cu datul de 14 Octomvrie: Chiar acum a devenit cunoscut că Rușii evacuiază Lembergul. Ei se retrag spre Seret prin Strojnița, silind totodată multe femei și fete să se ducă cu ei în tabără. Ei tratează cu aceste nenorocite foarte brutal. Cazacii au jefuit toate prăvăliile, dar mai cu seamă cele ale Ovreilor. In Strojnița, Rușii au pătruns în sinagogă și scoțându-i de acolo pe Ovreii moșnegi cari se rugau, i-a silit să facă cu ei împreună marșurile de 75 kilometri. Acei cari doreau să treacă în România, trebuiau să plătească sume mari ofiterilor ruși.

Alungarea Rușilor din Maramurăș.

Sighetul-Marmației. — Trupele rusești alungate s'au așezat în noui poziții la Raho. Trupele noastre i-a resfirat însă de aci. Rușii fug spre Körösmező urmăriți de soldații noștri. Ei sunt cei din urmă Ruși cari se mai gădesc pe teritoriu ungar. Numărul lor se urcă la 4000. Rămășițele trupelor rusești înfrânte, cari rătăcesc prin pădurile din Maramurăș se predau îndată ce dau peste ele patrurile noastre. (Agenția telegrafică. Cu permisiunea subcomisiei de presă.)

Ofensiva în Galiția.

Budapesta. — Dela cartierul principal se anunță: Luptele au continuat ieri pe întreg frontul ce se întinde dela punctul unde se revarsă râul San în Vistula până la Stary Sambor. Trupele noastre cari urmăresc dușmanul în Maramurăș au ocupat Raho. Rușii, cari au fost înfrânți de trupele noastre la Rafailova se retrag prin valea Bistriței negre spre Viclona. — Generalmajor Höfer, locțiitorul șefului statului major. (Biroul de presă al guvernului).

Germania și România.

București. — Fostul prim-ministru român, Carp a declarat în fața mai multor ziaristi:

— Sunt convins despre biruința neapărată a Germanilor. (Agenția telegrafică. Cu permisiunea subcomisiunei de presă.)

București. — Locotenent-colonelul Reif a sosit la Sinaia cu un autograf al împăratului Wilhelm adresat regelui Ferdinand. (Agenția telegrafică. Cu permisiunea subcomisiunei de presă.)

Demobilizarea rezerviștilor în România.

Copenhaga. — Ziarele rusești primesc din București știrea că în România s'a început demobilizarea rezerviștilor. Advocatul Casimir, redactorul ziarului antidinastic „Patria” (?) a fost detinut.

Rezerviști ruși în Bulgaria.

Salonic. — Duminecă au sosit în port pe mai multe vapoare 4000 de rezerviști ruși, cari fiind închise Dardanelele au rugat guvernul bulgar, ca să le permită reintoarcerea în patria lor prin Bulgaria.

Cartierul presei în Przemysl.

Budapesta. — Toți corespondenții de războiu sunt împreună în Przemysl.

Un nou eșec al Rușilor la Lyck.

Berlin. — (Oficial). — Agenția Wolff anunță: Statul major a dat în 16 cor. la amiazi următorul comunicat:

Rușii au încercat în 15 Octomvrie să ocupe orașul Lyck, le-am respins însă atacul. Am făcut 800 de prizonieri. Am făcut pradă de războiu 1 tun și 8 mitraliere. (Biroul de presă al guvernului.)

Știri franceze.

Bordeaux. — Dela cartierul principal francez s'a anunțat cu datul de 14 Octomvrie: Cavaleria germană a ocupat câteva poziții, spre ost dela Aire, la trecătoarea peste râul Lis. In 10 c. trupele noastre l'a atacat pe dușman și a recucerit pozițiile. In unele puncte, după mai multe lupte foarte violente, date piept la piept am ajuns până la linia de retragere a dușmanului. In Arras și Oise, dușmanul a atacat cu o vehemență extraordinară în mai multe puncte ale râului Ancre dar fără succes. In centru, între Rheims și Oise, trupele noastre au avansat puțin. Atacul de noapte al Germanilor, încercat în ținuturile spre nord dela Aisne a fost

respins. Intre Rheims și Meusa nimic nou. In Woevre, în împrejurimea dela Apremont, spre ost dela St. Michel Germanii au început un atac foarte violent. La aripa dreaptă, în Alsacia și Lorena și în Vozezi nu e nimic nou.

Raporturile greco-sârbo-române.

Atena. — „Agence d'Athenes” anunță oficial: Suntem autorizați din loc competent să publicăm cea mai categorică declarație, că *telegramele ziarului sofiot „Utro”* care conține a ști că d. prim-ministru *Venizelos* ar fi promis consulului sârb ajutorul Greciei, *sunt absolut apocrife.*

Ziarul „Scrip”, organul partidului naționalist, scrie din prilejul când Serbia a cerut ajutorul Greciei, că convenția militară existentă între aceste două state o obligă pe Grecia să dea ajutor numai în cazul *când Serbia ar fi atacată de către o putere semnatară a păcii din București.* Acum însă nu este acesta cazul. Apoi, afară de aceasta, situația în Balcani e cu totul alta dela izbucnirea războiului între Austro-Ungaria și Serbia și cu totul alte condițiuni politice s'au format, ca și cari erau pe vremea încheierii convenției militare. In situația actuală a o sprijini și ajuta pe Serbia ar însemna a o face pe Serbia așa de puternică, încât ea să fie o vecinică primejdie pentru Grecia. Acest adevăr nu poate fi alterat prin nici un fel de compensațiune din partea Serbiei.

După ce guvernul român a respins cererea Rusiei de a putea trece material de război și proviziune prin România pe seama Serbiei, după cum se poate vedea din știrile sosite din Nis, raporturile între Serbia și România s'au îndrătățit. In consecință consulul rus *Savinsky* din Sofia face acum încercări pe lângă guvernul bulgar în această chestie. După ziarul bulgar „*Volja*” guvernul bulgar a refuzat in mod categoric cererea Rusiei de a transporta material de război și proviziuni Serbiei prin Bulgaria.

Un torpilor german capturează vasul norvegian „Modig”.

Viena. — „Stettiner Neueste Nachrichten” află din izvor competent că un torpilor german a capturat în Marea Nordului vaporul norvegian „*Modig*” care transporta din Anglia în Rusia 1800 tone de cărbuni. Acest vapor a fost remorcat până la Swinemunde.

Artileria japoneză în ajutorul Rusiei.

Stockholm. — Se afirmă, că pe câmpul de război din Prusia orientală ar lupta împreună cu armata rusească și artileria japoneză.

Flota rusească spre Constantinopol.

Colonia. — „*Kölnische Zeitung*” anunță că 3 escadre din flota rusească a trecut prin fața Varnei spre Constantinopol.

Stare de război în Marea-Neagră.

București. — Intre Constanța și Constantinopol a fost sistată circulația vapoarelor române.

Vasele engleze și franceze părăsesc apele turcești.

Sofia. — „*Dnevnik*” primește din Constantinopol știrea că comandantii vaselor engleze și franceze au primit ordin telegrafic să părăsească imediat apele și porturile turcești.

Desmintirea unei lupte navale în Marea-Neagră.

Din Constanța se anunță:

Știrea dată de unele ziare din București, anunțând că Joi dimineața s'ar fi auzit în localitate o puternică canoadă, urmată între flota rusă și turcească este absolut de domeniul fantaziei.

In localitate nu numai că nu s'a auzit nici un bubuit de tun, dar din relațiunile culese dela personalul vapoarelor *Coroleva*, *Olga*, *Arhimedes* și *Filinis*, reese că *nici un fapt demn de relevat, nu s'a întâmplat în largul Mării Negre.*

România și un nou război în Balcani.

Ziarul *bucureștean „Minerva”* publică următoarea informație importantă:

Față cu pregătirile febrile ce se fac în Turcia, prin mobilizarea trupelor din Asia-mică și față de amenințările continue adresate guvernului sârb de către guvernul bulgar, România a înștiințat pe toți conducătorii statelor balcanice,

că, sub nici un cuvânt nu va putea să îngăduie un nou război între aceste state.

O notă în acest sens a fost trimisă la Constantinopol încă dela începutul lunii Septemvrie.

Guvernelor din Sofia și Atena, zilele acestea, li-s'au făcut asemenea cunoscută hotărârea României.

INFORMAȚIUNI.

Sâmbătă, 17 Octomvrie 1914.

Eroii noștri. Din foile oficioase aflăm că au mai fost decorați pentru eroism locoteneantul **George Rimbaș** dela reg. Nr. 63 și **Alex. Serbu** dela reg. Nr. 64 cu „recunoștința Maj. Sale” (Signum laudis), iar dintre soldații de rând găsim pe sergentul major de ștab **Pavel Mușcol** dela reg. Nr. 43 (Caransebeș) cu medalia de aur pentru bravură, pe fruntașul (gefreiter) **Ion Șoimoșan** și inf. **Emanuil Igrășan** dela reg. 33 și **Petre Ranisav** dela reg. Nr. 61 (Timișoara), fiecare cu medalia de argint clasa II pentru eroism.

Dotatia lunară de care s'a bucurat până acum numai soldați decorați cu medalia de aur, resp. medalia de argint cl. I pentru bravură, după un ordin recent al ministrului de război se va extinde dela 1 Oct. n. a. c. începând și asupra decoraților cu medalia de argint pentru bravura cl. II. Astfel fiecare decorat cu una dintre medaliiile amintite primește cât trăiește pe lună și înainte plătit o dotație și adevă:

pentru medalia de aur pentru bravură 30 coroane;

pentru medalia de argint pentru bravură cl. I — 15 cor.; și

pentru medalia de argint pentru bravură cl. II — 7 cor. 50 fil.

Dacă unui viteaz îi surâde norocul cucerindu-și succesiv toate medaliiile, și-a asigurat un venit curat de 52 cor. 50 fil. pe lună, ceea ce ar corespunde unui capital de peste 12.000 cor.

Să dea Dumnezeu să ne bucurăm de mai mulți astfel de viteji.

Cum să se trimeată haine de iarnă pe câmpul de luptă? Primum din partea dlui prefect (fișpan) următorul comunicat:

Mulți din acei cari trimit haine de iarnă rudeniilor lor aflători pe câmpul de luptă, le trimite direct adresaților. După informațiile oficiale ce au primit foarte adescori se întâmplă că aceste pachete se pierd, sau în urma piedecilor tehnice peste tot nici nu sosesc la locul destinațiunii lor. In consecință atrag atențiunea on. public, ca atari pachete să nu le trimită direct, ci totdeauna la adresa: **Hadsegélyző hivatal, Budapest, IV. ker. Váci u. 38.**

Deschiderea testamentului regelui Carol. Din București se anunță: Succesiunea M. S. regelui Carol I s'a deschis la tribunalul Ilfov secția II. c. c. formând dosarul n-rul 2753/914. Mercuri la ora 11 dim., domnul ministru de justiție V. Antonescu împreună cu un funcționar de la acel despartament în asistența d-lui Gr. Pherechide, președinte al tribunalului, a procedat la desigilarea și constatarea materială a testamentului.

Luni se va începe inventarierea averii regelui, care se va face de d. ministru însoțit de d. Gr. Pherechide, președinte, și d. grefier N. Cristescu dela secția II c. c.

Moartea ministrului San Giuliano. După cum anunță o telegramă din Roma ministrul de externe al Italiei, marchizul Di San Giuliano a murit ieri d. a. la orele 2. Ministrul era bolnav de vre-o câteva zile. Starea lui sanitară se agravase din zi în zi tot mai mult încât medicul său își pierduse orice speranță de a-l mai putea salva. Decedatul ministru a fost în relații amicale cu fostul ministru de externe Aehrenthal și cu actualul ministru contele Berchtold. San Giuliano a fost unul dintre cei mai mari adepți ai relațiilor amicale între monarhie și regatul italian. La întvederea din Abazia, ce a avut loc între el și contele Berchtold astăprimăvară au fost discutate chestii de mare importanță pentru politica externă a celor două state.

Testamentul politic al regelui Carol. Cettim într'un ziar *bucureștean: In anumite cercuri politice circula svonul că regele Carol ar fi lăsat și un testament politic. Acest testament cuprinde și câteva pasagii referitoare la faptele mari din cursul domniei, și ar fi fost încredințat unui distins bărbat politic, care-l va depune în oriiva statului.*

Inregistrăm svonul fără a-i garanta autenticitatea.

Cronica noastră din nrul 216 despre elucubratiile pangermanului deputat *Sas Neugeboren*, a suferit prin o gresală de rotațiune a mașinei noastre tipografice o regretabilă ciuntire, pe care o rectificăm acum. Propoziția completă ar fi asta: „d. Neugeboren, care este deputat în camera maghiară *n'are dreptul să dispună asupra sângelui vărsat de ostașii armatei noastre pentru ideea germanismului*, pe care astăzi o susține cu atâta fervență, când bine de curând — făcea reproșuri lui *Wilhelm*, spunând într'un primarticol „*Wir grollen dem deutschen Kaiser*” (românește: suntem mâniași pe împăratul german), iar altă dată a declarat, că *noi Sași nu vrem să trecem aci în Ungaria Germaniei de ardeleni sași-nemți* (Sieb sächs. Deutschland) acum însă face iar pe pangermanistul, simtându-se la larg. Tot respectul față de puterea germanilor, dar paralel cu ea și monarhia noastră are aceiași importanță misiune în viitor împotriva panslavismului.”

D. arhitect Teodor Cioban a depus cu succes examenul de arhitect în fața comisiei de specialitate din Budapesta. In consecință a obținut diploma pentru această branșă, anume pentru totfelul de clădiri mari și pentru construirea planurilor pentru clădiri și, deci, pentru conducerea și executarea independentă a acestora. Felicitări.

Ultima oră.

INCETAREA ASEDIERII DELA CINGTAULUI.

Frankfurt. Lui „*Frankfurter Zeitung*” i se comunică din Londra: „*Daily Telegraph*” publică o telegramă după care Japonzii ar fi încetat deocamdată asediarea Cingtaului, deoarece transportarea muniției de război din cauza lipsei drumurilor se face cu multă greutate.

Raporturile diplomatice între Tokio și Pekking sunt foarte încordate.

ARMATA RUSEASCĂ SE PREGĂTEȘTE PENTRU O LUPTĂ COLOSALĂ.

Berlin. — După știrea ziarului „*Morningpost*” atât la Petrograd cât și în întreaga Rusia se strează cel mai mare secret asupra mișcărilor armatei rusești. Armatele rusești se concentrează vederea unei lupte colosale, a cărei proporții trec ori ce luptă de până acum. E probabil, că mai trece o săptămână până ce vor sosi vesti importante despre mișcările pe câmpul de luptă.

LUPTE LA GRANIȚA SÂRBO-BULGARĂ.

Sofia. — Ziarul „*Dnevnik*” anunță: Intre trupele sârbe și bulgare dela graniță s'a dat o ciocnire sângeroasă la granița sârbo-bulgară, lângă localitatea *Peciovo*. Urmărind un fugar macedonean soldații sârbi au trecut pe teritor bulgar înaintând pe o distanță de 1 km. în interior. Din această cauză s'a produs o ciocnire care s'a terminat cu retragerea Sârbilor. Sârbii au reușit adesea să-l prindă pe fugar, iar Bulgarii au prins pe datul sârb *Iovan Iovanovici*. Prinderea dezerterului macedonean s'a operat pe teritor bulgar, și Serbia e obligată să-l extradeze pe acesta autorităților bulgare. Dacă Sârbii ar face cât de puțină vătămăre macedoneanului, Bulgarii ar proceda fel față de soldatul sârb.

UN FRONT DE LUPTĂ DE 200 KLM.

Milano. — Lui „*Secolo*” i se anunță din Petrograd: *In partea stângă dela Vistula se dă mare luptă. Frontul luptei începe la Sandomir și aproape are lungimea de 200 klm. Acesta ofensivă germană e foarte numeroasă și puternică.*

LUPTĂ COLOSALĂ LÂNGĂ VARȘOVIA.

Berlin. — „*Vossische Zeitung*” anunță: Petrograd se comunică din Petrograd:

Intre Ivangorod și Varșovia e în curs de

luptă. Lupta între Germani și Ruși se dă
alul stâng al Vistulei. Lupta începută acum
zile va ține săptămâni, sau chiar luni în-
Se pare, că centrul german e în luptă.

LUPA E IN CURGERE LA BELFORT.
Zürich. — Mortierele germane bombardează
ment pozițiile franceze avansate spre ost
Belfort.

CONSILII IMPORTANTE IN VIENA.
Viena. — După audiența sa la monarhul pri-
ministrul ungar cont. St. Tisza a avut im-
tate și lungi întrevederi cu ministrul de ex-
cont. Berchtold, primul ministru austriac
Stürgh și cu ministrul comun de război
atin. Seara cont. St. Tisza s'a reîntors la
mesia. („N. W. Tagblatt”).

RETRAGEREA ARMATEI FRANCEZE.
Paris. — (Cu permisiunea subcomisiei de
). Ziarele mari de aici primesc din Pa-
tirea că armata franceză își schimbă fron-
Generalisimul Joffre a dat ordin pentru re-
rearea pe linia Nevers—Dijon—Langra—
al.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

SE CAUTĂ

croitori, calapodari și croitori de
tâmpi, cari au mai lucrat în fabrici
de ghete. Ofertele în scris cu indi-
carea aplicărei lor de până acum
să se trimeată la adresa: „Turul”,
czipőgyár r. t. Temesvár.
2305—1.)

1939—1914.

consist.

PUBLICARE DE LICITAȚIUNE.

pentru exarendarea podului cu drept de
dintre opidul Blaj și comuna Veza și a
din capătul din jos a satului Blaj, adică
durilor de vână peste Târnavă mare și
ava mică aparținătoare Dominiului Me-
ditan gr. cat. de Alba-Iulia și Făcărăș se
cea licitație publică în Blaj la 30 Noem-
1914, la 11 ore a. m. în cancelaria advoca-
arhidiecezană.

durile mai sus amintite, se vor exarenda
ani succesivi dela 1 Ianuarie 1915 în-
ad.

prețul de strigare este 4200 coroane.

condițiunile de exarendare se pot vedea în
claria avocatului arhidiecezan.

ce doresc a lua parte la licitație, sunt
a depune un vadiu de 420 coroane în
gata, ori hârtii de valoare notate la bursa
Budapesta.

erțele prezentate în scris până la acel
se vor lua numai atunci în considerare.
se vor face pe lângă accluderea vadiului
ai sus și pe lângă declarația, că cunosc
ile de licitare.

aj, la 3 Octomvrie 1914.

Dr. Iuliu Maniu,
advocat diecezan.

PUBLICARE DE LICITAȚIUNE.

pentru exarendarea vâzii târgului din o-
Blaj și din comuna Mănărade, se va ține
e publică în Blaj la 30 Noemvrie st. n.
la 11 ore a. m., în cancelaria advocația
diecezană.

reptul, aparținător Catedralei, de a cu-
rama târgului din Blaj și Mănărade, se va
eda pe ani succesivi din 1 Ianuarie 1915
ad.

prețul de strigare este 6000 coroane.

condițiunile de exarendare se pot vedea în
claria avocatului arhidiecezan.

ce doresc a lua parte la licitație, sunt
a depune un vadiu de 600 coroane în
gata, ori hârtii de valoare notate la bursa
Budapesta.

erțele prezentate în scris până la acel
se vor lua numai atunci în considerare.
se vor face pe lângă accluderea vadiului
ai sus și pe lângă declarația, că cunosc
ile de licitare.

aj, la 3 Octomvrie 1914.

Dr. Iuliu Maniu,
advocat diecezan.

Caut
„ASPIRANT”
cu maturitate gimnazială. Con-
dițiile verbal.

D. BANCUI, farmacist
Săliște (Szelistye).

Ba 2303—4

Prima societate de credit funciar român
din București.

ANUNT.

Se aduce la cunoștința publică, că Joi 2/15
Octomvrie 1914, se vor trage la sorti scrisuri
Funciare Rurale, pentru un capital de Lei:
2.389.300.— din care:

Scrisuri 4% à 31-a Tragere Lei: 146.100.—
Scrisuri 5% à 66-a tragere Lei 2.243.100.—

Tragerea publică, în localul Societății strada
Colței Nr. 27. Direcțiunea.

Sanator-Therapia.

Se primesc

tuberculoșici

pentru cură de altoire.

Budapest, VII., Városligetf fasor 11.

Telefon József 14-51. :: (E 2221)

STABILIMENTUL DE HIDROTERAPIE

și cură fizicală-dietetică al doctorului

LAZAR POPOVICI

WIENA, XIII (Hietzing) str. Eduard Klein nrul 33.

in imediata apropiere de parcul împă-
rătesc Schönbrunn. Po 2101

Prospecte și deslușiri gratis.

SANATORUL Dr. GRÜNWARD

BUDAPEST, VII., VÁROSLIGETI FASOR 13—15.

Se primesc bărbați și femei cari sufer de
boale femești, — de chirurgie și boale
interne, și lehuze. Bolnavi își aleg singuri
medicul curant. Cură radium-Mesopho-
rium. Laborator chimic și Röntgen.

(E 2217)

Farmacia la „Provedința dzeiască”.

BUDAPESTA, strada Király numărul 86.

Renumitele și mult căutatele cosmetice p. femei
întrec orice preparate franceze, au efect n-întrecut:

- Alifie camforată de față 1 teglă . . . cor. 2.—
- Săpun Iulienne 1 bucată . . . cor. 1.—
- Pudră Iulienne, în 3 culori, 1 cutie . . . cor. 1.60
- Pastă de dinți Helena 1 teglă . . . cor. 2.—
- Apă de păr împotriva cărunteții 1 sticlă . . . cor. 3.—
- Spirit întăritor pentru păr 1 sticlă . . . cor. 2.—
- Mult căutatele pastile Migrain pentru păr 1 cutie . . . cor. 2.—

SANATORUL ȘI HIDRO-

TERAPIA ISTVÁN-UTI

TELEFON: 81—01.

Din nou zidit, cel mai modern aranjat
institut particular de cură pentru sufe-
rinzii de boale chirurgice, interne și de
nervi. Cură hidrotropică și pentru bol-
navi externi. Cură magnetică Arsonvali-
sare. Toffelul de tratamente electroterape-
tice. Băi de accid carbonic. Băi solare.
Gimnastică suedeză. Röntgen.

Prim-medic-director:

Dr. VIKTOR DAPSY de DAPSY, operator.

Prospect.

Budapest, VII., István-út sarok
Hungária-út 9. (E 2225)

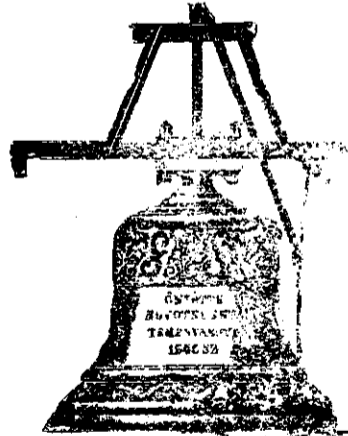
Premiat cu medalia cea mare la expoziția internațională din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alui

**Fiul lui Antoniu Novotny, Timișoara-
Fabric**

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou
a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, amonloase pe ga-
ranție de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite
spre a le însoarea în ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt
bătute de o lăture filid astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu
deosebire **CLOPOTELE GAURITE**, de dănsul inven-
tate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea su-
perioară — ca violina — cu zăuri ca figura S și au un ton mai intensiv,
mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă decât
cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 387 kg. este egal
în ton cu un clopot de 461 kilograme patentat după sistemul vechiu. —
Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sinestătătoare,
— spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut — ca și
spre turnarea de toace de metal. — Prețuri-curente ilustrate trimis gratuit.

HOTEL „BOULEVARD”

SIBIU.
NAGYSZEBEN.

Zidit din nou s'a deschis în 1 Mai 1914.
Este situat în cel mai cercetat și mai
frumos loc în oraș. Priveliște admirabilă.
60 camere elegante moderne. Incălzire
centrală, electricitate, apă caldă și rece,
lift, garaj p. automobile, automobil la fie-
care tren. Restaurant propriu excelent.

Roagă binevoitor sprijin arendatorii:

HAYDEKER și KASPER.

Camere dela 3 cor. în sus.

Ha 2187

Dacă suferi în DURERI DE STOMAC!

Fără durere în timpul cel mai scurt și cu siguranță, chiar și cele mai neglijate cazuri, folosește

„LAXA”, (purgativul de fier) a lui Sándor,

care curățește stomacul și intestinele de toate materiile nefolositoare care sunt lipite de ele și prin aceasta împiedică încurierile și toate morburile ce ar proveni din aceste, ș. a.: durere de cap, sgârceluri, arsuri, apăsare de stomac, iritare de vomare, greață, răgăleli etc.

0 sticlă costă 50 fil., 6 sticle deodată 2'50 fil., 12 sticle 5 coroane.

Efectul purgativei de fier „LAXA”, va fi permanentă dacă deodată folosim

„Regenolul” (balsam de stomac) a lui Sándor,

„REGENOLUL”, această esență de stomac vindecă orice soi de morburii de stomac și intestine precum și durerea de cap, curgerea (năpădirea) de sânge, curăță sângele și face apetit în gradul superlativ. În cazuri de colică și iritație de vomare în timpul cel mai scurt are efect.

0 sticlă cu îndrumările de lipsă costă 1'20 filer.

Originalul „Laxa” și „Regenolul” se poate afla la preparatorul original

Sándor Zoltán

farmacist în Erdőszyörgy (Ardeal).

Fiecare sticlă e provăzută cu vigneta „INGEMUL” la ce e de recomandat să fie cu atențiune! (Sa 572)

Pictură pe sticlă și atelier mozaic

pentru biserică și alte feluri de clădiri.

Adjustare cu sticlă decorativă în stil ANTIC și MODERN în cadrul de ARAMĂ și PLUMB, cu preturi convenabile execută

RUHR és SPITZ

Budapest, VIII., Liliom-u. 28

Proiecte și prospecte gratis.

(Ru 1929—60).

PRAV DE PELE HÖFER

Acest prav impregnat cu acid boric a cărui efect excelent e în general cunoscut, se pregătește în trei țărni.

No I. prav de stropit pentru copii . . . à cor. —80

No II. Pudră, albă crem. sau roză . . . à cor. 1—

No III. Prav de stropi pentru bărbați à cor. 1—

»Babysoap« Höfer (săpun pentru copii).

Numai acele sunt veritabile, cari poartă pe fâșia de pe cutie și pe capacul cutiei iscălitura »HÖFER«.

Săpun Höfer à cor. —70.

de tot neutral și inofensiv, se poate căpăta în toate farmaciile din țară și străinătate și dela:

Zentral-**HÖFER'S APOTHEKE WIEN III.**
Versendungsdepot Ungargasse 14.
(E 1968—50)

T :: :: INSTITUT DE ASIGURARE ARDELEAN „TRANSYLVANIA”

**SIBIU, strada
Cisnădiei 1—5.**

„ :: :: (EDIFICIILE PROPRII.)

Asigurări împotriva focului, pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile, etc. pe lângă premiul recunoscute de cele mai favorabile condiții.

Asigurări asupra vieții (pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu termen fix, cu plăți simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penzie și de participare la câștig asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, asigurări pe spese de înmormântare

Asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și alte nenorociri întâmplătoare

Asigurări contra grindinei (de piatră). Asigurări de pagubă la apeducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1913	K.	5.635.328'12
Capitale asigurate pe viață achitate	„	5.755.858'27
Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1913 (foc	„	144.436,366'—
(viață	„	12.067,702'—
Fonduri de întemeiere și de rezervă	„	2.696,458'—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimite și se dau gratuit orice informații în birourile direcțiunii, strada Cisnădiei nr. 5. la agentura principală în Arad, Brașov, Cluj precum și la toate agenturile locale.

Persoane versate în acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului cu condiții favorabile.

(Ta 239—52)